

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/18/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5322202046
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5322202046.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov senátu JUDr. Amálie Paulerovej a Mgr. Petra Straku, v právnej veci navrhovateľky: A. B., C. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXX/X, XXX XX F., zastúpená splnomocneným zástupcom: Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1A, 022 01 Čadca, IČO: 36 866 849 proti osobe, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné (odporca): G. B., C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XXX/X, XXX XX F., o zvýšenie manželského výživného, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 5Pc/26/2022-36 zo dňa 12. januára 2023, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu z r u š u j e a v e c v r a c i a okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Čadca, ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) rozsudkom č. k. 5Pc/26/2022-36 zo dňa 12.01.2023 rozhodol tak, že návrh na zvýšenie výživného zamietol (výrok I.). Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznal (výrok II.). Rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že návrh navrhovateľky na opätovné zvýšenie manželského výživného je nedôvodný. Navrhovateľka tvrdila, že od vydania rozsudku sp. zn. 4Pc/3/2020 došlo ako u nej, tak aj u manžela (osoby, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné, ďalej len „odporca“) k zásadnej zmene pomerov. Uviedla výdavky: byt 163,04 eur mesačne, lieky 70,- eur mesačne a telefón 12,- eur mesačne. Pokiaľ ide o náklady na bývanie okresný súd vychádzal z toho, že tieto sa nezmenili, keďže už v predchádzajúcom konaní krajský súd zaujal názor, že preukázala len sumu 35,- eur mesačne. Navrhovateľka uviedla, že má zdravotné problémy, pre ktoré nemôže využívať mestskú dopravu a z jej dôchodku 391,10 eur mesačne nie je možné hradiť mesačné výdavky, vrátane diéty. Odporca poberá dôchodok vo výške 386,- eur a druhý dôchodok vo výške 500,- eur. Taktiež podľa vyjadrenia navrhovateľky mal začať pracovať vo firme A. H., s miestom podnikania Svrčinovec, kde poberá 1.000,- eur, k tomu ale nemá bližšie informácie. Tieto informácie žiadala vyžiadať zo Sociálnej poisťovne. Súd mal preukázané, že odporca poberá len dôchodok vo výške 386,- eur, druhý dôchodok preukázaný nemal a ako ani z firmy A. H. to, že by tam odporca bol zamestnaný a poberal 1.000,- eur ako výplatu. A. H. sa vyslovene vyjadril, že odporcu nepozná. Takto od posledného rozhodnutia v konaní sp. zn. 4Pc/3/2020 navrhovateľka nepreukázala zmenu pomerov od času, kedy v tomto konaní uzatvárali účastníci konania súdny zmier, keď okresný súd vychádzal z príjmu odporcu 1.000,- eur mesačne. V konaní nemal preukázaný iný príjem odporcu okrem dôchodku vo výške 386,- eur. Návrh preto zamietol. Pri rozhodovaní vychádzal z ustanovení § 71 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákona o rodine“), § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1 zákona o rodine. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“.

2. Proti rozsudku podala dňa 21.02.2023 odvolanie navrhovateľka prostredníctvom splnomocneného zástupcu, ktorá sa domáhala, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vrátil vec prvoinštančnému súdu na opätovné prejednanie alebo zmenil tak, že odporca je povinný platiť navrhovateľke 300,- eur mesačne a priznal jej náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % na účet jej zástupcu. Navrhovateľka mala zato, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie odôvodnila tým, že okresný súd dostatočne nezohľadnil zdravotný stav navrhovateľky a výšku jej starobného dôchodku v sume 391,10 eur mesačne, nakoľko žije s odporcom v spoločnej domácnosti, kde väčšinu výdavkov výhradne hradí ona (elektrina, voda, TV). Príspevok odporcu je tak v sume 110,- eur mesačne pri cenách za energie a domácnosť zanedbateľnou čiastkou. Navrhovateľka sa stará o čistotu, poriadok a chod domácnosti, na čo zabezpečuje rôzne čistiace prostriedky a nástroje v sume 50,- eur mesačne, pričom odporca sa nijakou mierou nepodieľa na chode domácnosti. Po odpočítaní všetkých výdavkov (byť 175,- eur, elektrina 40,- eur, lieky 70,- eur, telefón 12,- eur a prostriedky do domácnosti 50,- eur) jej na bežný život ako zdravotne znevýhodnenej osobe ostane suma cca 196,10 eur mesačne, z ktorých si musí hradiť ošatenie, stravu, dopravu a ostatné bežné výdavky na život. Za pravdivé navrhovateľka považovala, že poberá príspevok na cukrovku 19,- eur, avšak samotné lieky vzhľadom na nepriaznivý zdravotný stav ju vyjdú mesačne 70,- eur a v dôsledku cukrovky sa musí diétne stravovať. Táto strava je oproti bežnej strave finančne náročná. Mesačne absolvuje lekárske vyšetrenia kvôli nepriaznivému zdravotnému stavu, avšak vzhľadom na sťažený pohyb pri preprave je nemožné, aby využila mestskú hromadnú dopravu. Prepravuje sa preto za pomoci rodinných príslušníkov, prípadne využije ponuku taxi služieb, ktoré pre ňu predstavujú značne vysoké výdavky. Podľa nej je zrejmé, že životná úroveň manželov nie je rovnaká, ona sa musí uskrňovať na diétnej strave, ktorá je nevyhnutná pre jej nepriaznivý zdravotný stav a je finančne náročná. Navrhovateľka vytýkala okresnému súdu, že odôvodnenie rozsudku postráda základy logiky a je v hrubom rozpore s ochranou práv jednotlivca v tomto konaní. Ona nemá žiaden iný príjem okrem dôchodku v sume 391,10 eur. Mesačné pravidelné výdavky sú v sume 295,- eur, pričom však nie sú započítané výdavky na ošatenie, stravu a dopravu a iné výdavky, ktoré sú s bežným životom spojené. Zostane jej tak suma cca 196,10 eur mesačne, čo nie je ani suma životného minima dospelého jedinca. Podľa navrhovateľky sú tvrdenia odporcu o jeho príjme zavádzajúce, nakoľko mu chodí domov pošta do vlastných rúk, z ktorej vyplýva, že poberá aj ďalší dôchodok vo výške 500,- eur. Taktiež pracuje vo firme A. H., IČO: 51 291 703, miesto podnikania Svrčinovec 888, 023 12 Svrčinovec, kde poberá približne 1.000,- eur. Tento príjem priznal sám v konaní sp. zn. 2T/37/2017, čoho dôkaz bol predložený okresnému súdu, ktorý ho však nevzal do úvahy. Odporca má teda okrem dôchodku v sume 386,40 eur aj ďalšie príjmy, o čom svedčí jeho životospráva, keďže denne požíva alkoholické nápoje a tabakové výrobky, ktoré sú finančne náročné. Ďalej uviedla, že odporca v ranných hodinách odchádza z domu a zvyčajne sa vracia v poobedňajších hodinách, kedy pracuje vo firme A. H. a do práce sa vozí na firemnom aute zn. Peugeot CA030CP, ktoré má zapožičané od A. H., nakoľko svoje auto pred tromi mesiacmi nabúral. Tvrdenia odporcu, že A. H. nepozná sú zavádzajúce. Navrhovateľka v tejto súvislosti žiadala vykonať dopyt na dopravný inšpektorát za účelom preukázania skutočností, komu predmetné motorové vozidlo patrí, za účelom spochybnenia výpovede A. H. a odporcu. Podľa navrhovateľky je tak životná úroveň manželov v zjavnom nepomere a odporca sa žiadnym spôsobom nepodieľa na domácnosti, hoci nemá tak vážne zdravotné komplikácie ako ona. Mala tak zato, že súd tieto okolnosti náležite nezvážil. Suma, ktorá v návrhu žiada by bola sumou, ktorá zodpovedá jej reálnej potrebe ako aj finančným možnostiam a schopnostiam odporcu.

3. Odporca sa vyjadril k odvolaniu navrhovateľky podaním došlým súdu dňa 20.03.2023, v ktorom uviedol, že diétna strava navrhovateľky nie je drahšia ako normálna strava. Rozdiel je len v enormnej spotrebe navrhovateľky, ktorá sa stravuje aj o jednej hodine v noci a nedodržiava odporúčenie lekárky, aby cvičila, chodila a schudla. On sa o domácnosť stará (vešia záclony, umýva rámy okien, vysáva a drhne podlahu). Navrhovateľka vysáva rituálne, nevarí mu, neperie, nežehlí, nesprace ani umytý hrnček od kávy. Odporca namietal aj skutočnosť, že navrhovateľka ani nevie aké sú ceny potravín a počas pandémie Covidu-19 nebola z bytu trištvrte roka von. Len na lístok vždy napísala čo má on kúpiť alebo vnučka, ktorá s nimi býva v spoločnej domácnosti. Vnučka je rok nezamestnaná zo zdravotných dôvodov a on robí nákupy aj pre ňu. Odporca vnučke zaplatil STK na auto s tým, že auto bude potrebovať keďže začína opäť pracovať. Navrhovateľka dostala diplom za finančné príspevky, keď v roku 2018 jej zomrela slobodná sestra a ona bola hlavný dedič pozemkov po nebohej. Vnuk zdedil jednoizbový byt a vnučka starý rodičovský dom. Spoločný syn navrhovateľky a odporcu mal zdediť iba 1/5-inu z jedného pozemku, avšak navrhovateľka prepísala všetky lukratívne pozemky na neho, ktoré následne predal. Dva pozemky predal za 70.000,- eur, pričom vlastnil dom, automobil zn.

BMW radu 5, kúpil si štvorkolky, manželke zn. Volkswagen Tiguan a byt, ktorý prenajíma. Keby iba jeden z tých pozemkov čo predal navrhovateľka si mohla k dôchodku prilepiť 12 rokov po 250,- eur. Syn si s manželkou užíva peniaze, ktoré mohla mať navrhovateľka. Ďalej odporca uviedol, že má požičanú dodávku od A. H. v dosluhujúcom stave ale na odvoz do Žiliny k ortopédovi bola navrhovateľke dobrá za nulové náklady pre ňu. Navrhovateľka zje jedlo čo kúpi, ktoré jej chutí bez akejkoľvek diéty. On chodí večer do obchodov, kde kupuje za väčšiu zľavu. Pokiaľ on nekúpi všetko zo zoznamu vecí, tak je mu to vytknuté navrhovateľkou. Ráno odchádza z domu pokiaľ môže, lebo by sa zbláznil z negatívnych rečí navrhovateľky. Navrhol nech súd zaviazže syna, aby jej prispieval alebo dal peniaze zo spoločného predaja pozemkov. Odporca uviedol, že dva roky nepil pivo, víno ani alkohol, na čo má veľa svedkov z Bistra pod Lipou a Bistra Bzučo. Tisíc eur zarábal na živnosť pred odchodom na dôchodok. K A. H. uviedol, že on neuvádzal že ho nepozná, ale že firma A. H. napísala, že ona ho nepozná. Taktiež namietal, že má zdravotné problémy, je po infarkte, nemôže dýchať a chodí na röntgen pľúc. Navrhovateľka sa svojej priateľke do telefónu o ňom zmieňuje, že je chrchlák. Pred navrhovateľkou každý kto ju vidí uteká domov, aby ju nemusel počúvať. Normálna žena chráni svoju rodinu, aj zakrýva nedostatky, ona si ich vymýšľa a zveličuje. Na záver vyjadrenia odporca uviedol: „Aby bol kompromis: Súdne trovy nech si vyplatia z druhého dôchodku 500,- eur aj celých 500,- eur nech chodí na účet navrhovateľky“.

4. Navrhovateľka v replike (reakcii na vyjadrenie odporcu) prostredníctvom splnomocneného zástupcu dňa 30.03.2023 uviedla, že sú v ňom uvedené nepravdivé a zavádzajúce skutočnosti. Ak odporca tvrdí, že diétna strava nie je drahšia, nemá vedomosť o aktuálnych cenách potravín. Kvôli cukrovke a diéte sa ona musí stravovať 6 až 7x denne, inak by skolabovala. Nemôže si dovoliť zakupovať lieky potrebné na udržanie jej zdravotného stavu (napr. liek Detralex, ktorý lieči prejavy chronického žilového ochorenia, ako bolesť, pocit ťažkých a unavených nôh). Ďalej podľa nej odporca zavádza, že sa stará o domácnosť čo nie je pravda, nakoľko o čistotu a chod domácnosti sa stará ona tak ako je to možné vzhľadom na jej zdravotný stav. Nie je pravdou, že by ju zaviezol na vyšetrenie do Žiliny. Išli tam s vnučkou. Všetky vyšetrenia si platila ona, čo bolo pre ňu finančne náročné a musela si požičať peniaze od priateľky, ktoré jej musí vždy vracať v mesačných splátkach. Navrhovateľka zotrvala na tom, aby súd zaviazal odporcu platiť ňou žiadané výživné, aby bola ich životná úroveň v zásade rovnaká.

5. Súčasťou repliky bolo aj vyjadrenie samotnej navrhovateľky v emaily. Popisuje v ňom starostlivosť o domácnosť z jej strany (napr. perie aj prádlo odporcu, nežehlí, každý si varí sám, umýva sanitu). Odporca sestre dáva peniaze, tak nech všetky tieto spomínané úkony mu robí ona. Následne popisovala vzájomné spolužitie s odporcom v minulosti týkajúce sa jeho správania v súvislosti s požívaním alkoholických nápojov. Navrhovateľka poprela, že by synovi dala záhon z dedičstva, on si to vybavil bez jej vedomia. Neskôr jej povedal, že záhony má predané. Pokiaľ išlo o dodávku odporcu navrhovateľka uviedla, že tú má požičanú od A. H. lebo nabúral. Auto opravoval v I. na dvore, ktorý patrí vnučke. Auto mal zdevastované spredu aj z bočnej strany pričom diely na opravu nie sú lacné. Dva dni na to platil aj 30,- eur pokutu. Navrhovateľka vyjadrila pochybnosť, či sa z dôchodkových peňazí dá zvládať chodiť autom do práce, z práce, chodiť autom na obedy, večer do Kauflandu nakúpiť si lósy za 25,- eur, drahé keksy, čokolády, posedieť si hodinu do krčmy a k tomu platiť nákladnú opravu.

6. Odporca v duplike (reakcii na repliku) dňa 17.04.2023 uviedol, že vzhľadom na výšku jeho príjmu – dôchodku skutočne nemá možnosť platiť navrhované zvýšené výživné a navrhovateľka, čo sa týka diétny stravy by mala požiadať o príspevok na kompenzáciu poskytovanú z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Jej ostatné tvrdenia sú nepravdivé a zavádzajúce, vzhľadom aj na jej duševný zdravotný stav, ktorý nie je v poriadku. Ak ich navrhovateľka považuje za pravdivé, nech ich podloží dôkazmi. Návrh na zvýšenie vyplácaného výživného naďalej odmieta z dôvodu, že má problém vyžiť z vlastného dôchodku.

7. Krajský súd ako odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej iba „CSP“ v spojení s § 2 ods. 1 a § 3 ods. 5 písm. a/ CMP po zistení, že odvolanie uplatnil v zákonom stanovenej lehote oprávnený účastník konania (§ 359, § 362 CSP, § 7, § 156 CMP), pričom odvolanie smeruje proti rozsudku, proti ktorému je predmetný opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), preskúmal odvolanie s ohľadom na rozsah odvolania (§ 65 CMP) a bez viazanosti dôvodmi odvolania (§ 66 CMP) s prihliadnutím na vady konania iba ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 67 CMP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a rozsudok okresného súdu uznesením (§ 392 CSP) zrušil (§ 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP) a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

8. Predmetom konania bol návrh navrhovateľky na zvýšenie už určeného manželského výživného, ktorý okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol z dôvodu, že navrhovateľka nepreukázala od posledného rozhodnutia žiadnu zmenu pomerov. Pri svojom závere vychádzal zo správy od Sociálnej poisťovne, vyjadrenia navrhovateľky ohľadom jej výdavkov a pokiaľ navrhovateľka tvrdila, že odporca pracuje vo firme A. H. s miestom podnikania Svrčinovec, kde poberá 1.000,- eur dokazovaním prostredníctvom odpovede zo Sociálnej poisťovne, považoval za preukázané, že odporca má dôchodok vo výške 386,- eur a druhý dôchodok preukázaný nemal. Taktiež na výzvu súdu A. H., či je u neho zamestnaný odporca, ak áno s akým príjmom uviedol, že ho nepozná a preto nevie poskytnúť bližšie informácie.

9. Navrhovateľka v odvolaní mala za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (nesprávne vyhodnotil peňažné možnosti a majetkové pomery navrhovateľky a odporu) a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí (v tom, že navrhovateľka nepreukázala žiadnu zmenu pomerov).

10. V súlade s § 71 ods. 1 zákona o rodine majú manželia vzájomnú vyživovaciu povinnosť a len v prípade, že jeden z týchto manželov si túto povinnosť neplní, súd určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Súd pri rozhodovaní prihliada aj na starostlivosť o domácnosť. V súlade s § 78 ods. 1 a 3 zákona o rodine možno súdne rozhodnutia o výživnom zmeniť, ak sa menia pomery. Podstatná zmena pomerov musí byť v súdnom konaní dostatočne preukázaná, keďže súd musí podrobne skúmať pomery na strane účastníkov v čase pôvodného rozhodnutia o výživnom a porovnať ich s aktuálnymi pomermi. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov. Vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom (viď § 67 ods. 2 a § 71 ods. 3 zákona o rodine), čo znamená jej uprednostnenie pred inými vyživovacími povinnosťami. Len ak manžel nie je schopný plniť vôbec vyživovaciu povinnosť alebo len v obmedzenej miere, možno výživné uplatňovať aj voči rodičom alebo deťom manžela.

11. V Civilnom mimosporovom konaní je povinnosťou konajúceho súdu zistiť skutočný stav vecí a to na základe § 35 CMP. Súd je v tomto prípade povinný vykonať aj iné dôkazy ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu vecí ako to ustanovuje § 36 CMP. Aj v mimosporovom procese sa uplatňuje právo na spravodlivý proces. Toto právo vyplýva z článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a v rámci právneho poriadku Slovenskej republiky je zahrnuté v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky resp. ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej republiky. Obsah práva na spravodlivý proces zahŕňa aj povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť, t. j. jednou zo zložiek je aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Požiadavka riadneho odôvodnenia rozhodnutia ako jedna zo základných vlastností spravodlivého procesu má zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodovania súdov. V prípade, že rozsudok neobsahuje dostatočne odôvodnené rozhodnutie, predstavuje to pochybenie súdu porušujúce uvedené právo na spravodlivý proces, ktoré spôsobí, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé a je daná nepreskúmateľnosť spravidla aj protiústavnosť rozhodnutia. Konkrétne sa nachádza táto povinnosť súdu v § 220 ods. 2 CSP za jeho aplikácie podľa § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého súd v odôvodnení rozhodnutia je povinný okrem iného vysvetliť jasne a výstižne ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal, ako ich hodnotil, prípadne prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Tu súd môže už odkázať aj na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd zároveň dbá na to, aby odôvodnenie rozhodnutia bolo presvedčivé. V kontexte výkladu tohto ustanovenia je pre súd rozhodujúci vo veci potrebné, aby sa v rozhodnutí vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami takým spôsobom, aby si mohli účastníci odvodiť, z akého dôvodu nemôže ich uplatnená argumentácia obstáť a dostatočným spôsobom vysvetliť svoje právne úvahy vo vzťahu medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na druhej strane, pričom ak sú právne závery súdu v nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich nemožno interpretovať odôvodnenie súdneho rozhodnutia, porušuje článok 46 ods. 1 Ústavy SR (ako aj článku 6 Dohovoru). Inými slovami z odôvodnenia rozhodnutia musí vyplývať pri vyvedení záverov, aké skutočnosti súd vzal za preukázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa riadil pri hodnotení vykonaných dôkazov.

12. Odvolací súd oboznámiac sa s obsahom spisu ako i odvolaním navrhovateľky a vyjadrením odporcu má za to, že v danom prípade napriek správne právnemu posúdeniu v rámci hmotného práva

okresný súd si neujasnili, že ide o konanie mimosporové, ovládané vyšetrovacou zásadou (princípom) čo má za následok, že konajúci súd je so zreteľom na ust. § 35 a § 36 CMP povinný zistiť skutočnú (objektívnu) pravdu a v tomto smere nie je viazaný dôkaznou aktivitou zúčastnených strán. Uvedené má za následok, že konajúci súd nemôže rezignovať na vlastné povinnosti určené zákonom, a pokiaľ je v jeho moci tieto zabezpečiť pre svoje rozhodnutie, musí tak urobiť. Okresný súd sa ani v odôvodnení rozsudku nevysporiadal riadne s argumentmi navrhovateľky a nedal tak odpoveď za účelom odstránenia rozporov medzi tvrdeniami navrhovateľky a odporcu o jeho príjmoch z iných zdrojov než je dôchodkové zabezpečenie priznávajúce zo strany Slovenskej republiky.

13. Navrhovateľka v odvolaní zotrvala v súvislosti s príjmom odporcu na tom, že tento poberá aj ďalší dôchodok vo výške 500,- eur. Okrem toho pracuje vo firme A. H., miesto podnikania Svrčinovec 888, IČO: 51 291 703 kde poberá približne 1.000,- eur, tento príjem priznal sám v konaní sp. zn. 2T/37/2017, čoho dôkaz bol predložený okresnému súdu, ktorý ho však nevzal do úvahy. Okrem toho svedčí o tom používanie alkoholických nápojov a tabakových výrobkov a používanie firemného auta od A. H..

14. Pre odvolací súd je zjavné, že vzhľadom na vyjadrenia odporcu, závery okresného súdu o tom, že A. H. nepozná odporcu nie sú udržateľné. Odôvodnenie odporcu, že od A. H. došlo k vyjadreniu len v tom rozsahu, že firma A. H. nepozná odporcu, nie je podľa odvolacieho súdu úplne odôvodnené, vzhľadom na skutočnosť, že v prípade fyzickej osoby podnikateľa nemožno túto osobu úplne oddeliť od fyzickej osoby A. H. a jej vedomie o tom, či pozná alebo nepozná odporcu. Je tomu tak preto, že firma A. H. nie je právnickou osobou, ale jedná sa o identickú fyzickú osobu, ktorá podniká ako podnikateľ. Žiadosť súdu sa týkala otázky, či je u neho zamestnaný odporca. A. H. výslovne napísal, že nepozná odporcu, pričom túto odpoveď podpísal pod svojím vlastným menom, priezviskom a dátumom narodenia a nie napr. uvedením svojho mena ako obchodného mena v spojení so sídlom a prípadne IČO-m, ktoré by naznačovalo, že sa jedná o vyjadrenie firmy. Pochybnosti o pravdivosti vyjadrenia vzbudzuje najmä skutočnosť, ktorú uviedla navrhovateľka, že od A. H. má požičané motorové vozidlo. Pritom môže mať význam pre posúdenie majetkových pomerov odporcu, aký je dôvod tejto výpožičky napr. na základe čoho a či za nejakú odplatu dochádza k požičaniu auta, či súvisí s nejakou pracovnou príp. brigádnou činnosťou resp. ďalších okolností. Tieto skutočnosti neboli v prvostupňovom konaní zisťované.

15. Pokiaľ išlo o vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľky, odvolací súd postrehol, že z neho vyplývalo, že odporca priznal existenciu dôchodku vo výške 500,- eur. Vzhľadom na zistenia zo spisu, z vyjadrení účastníkov konania, keď odporca pracoval v zahraničí v Belgicku pre zistenie skutočného stavu veci bude potrebné objasniť aj túto skutočnosť v súlade so zisťovacou zásadou podľa § 35 CMP, t. j. odkedy a odkiaľ odporca poberá tento dôchodok.

16. Vzhľadom na uvedené odvolací súd v súlade s § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP za aplikácie podľa § 2 ods. 1 CMP zrušil rozsudok okresného súdu a podľa § 391 ods. 1 CSP mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie nakoľko súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočňoval mu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nevykonali dôkazy za účelom riadneho zistenia skutkového stavu a nesprávne vec posúdil. Uvádzaný rozsah absencie dôvodov rozhodnutia nielen neumožňuje vykonať riadny odvolací prieskum rozhodovania okresného súdu po stránke vecnej správnosti, ale tento nedostatok nemožno napraviť/ odstrániť v konaní pred odvolacím súdom.

17. V ďalšom konaní bude tak povinnosťou súdu prvej inštancie za účelom zistenia skutočného stavu veci vykonať výsluch odporcu za účelom zistenia okolností týkajúcich sa pôžičky motorového vozidla a vzťahu s A. H., zisťovania okolností v súvislosti s dôchodkom v sume 500,- eur, odkiaľ a odkedy je poberaný, prípadne dokazovanie doplniť aj dožiadanim prostredníctvom príslušného dožiadaného súdu v zahraničí, či odporca poberá dôchodok, odkedy a v akej výške. Taktiež uskutočniť výsluch svedka A. H. ohľadom objasnenia skutočností, na základe ktorých teda došlo k popretiu alebo vedomosti o osobe odporcu, zistiť aký vzťah je medzi ním a odporcom, na základe čoho je mu požičané uvedené motorové vozidlo, či je to za odplatu, a či odporca vykonáva nejakú činnosť pre neho a príp. či a aj áno odkedy a dokedy pre neho pracoval.

18. Na základe vykonaného dokazovania okresný súd v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie objasní a zhodnotí rozsah odôvodnených potrieb navrhovateľky, a to v čase poslednej úpravy výživného a stavu v čase rozhodovania o zvýšení výživného. Rovnako tak schopnosti a možnosti odporcu podieľať sa na

výžive navrhovateľky a jeho majetkové pomery a to výsluchom odporcu a svedka A. H. resp. vykonaním ďalších potrebných dôkazných prostriedkov dôsledne aplikujúc vyšetrovaciu zásadu stanovenú v § 35 CMP. Tieto bude zisťovať v kontexte s námietkami a argumentáciou produkovanou navrhovateľkou a odporcom v ich podaniach v rámci odvolacieho konania. Pri svojom rozhodovaní bude povinný tieto zistené skutočnosti ustáliť tak, aby bolo možné zistiť, či došlo k podstatným zmenám pomerom oproti stavu, kedy bola naposledy určovaná vyživovacia povinnosť manžela (t. j. vykonal porovnanie zárobkových a majetkových pomerov). Po objasnení skutočného stavu v potrebnom rozsahu okresný súd opätovne vec správne posúdi a v zmysle vyššie uvedeného vo veci nanovo rozhodne s tým, že v ďalšom konaní je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP v nadväznosti na § 2 ods. 1 CMP). Následne okresný súd vydá meritórne rozhodnutie, ktoré postupujúc v súlade s § 220 CSP v nadväznosti na § 2 ods. 1 CMP riadne a presvedčivo odôvodní z hľadiska práva na spravodlivý proces.

19. V novom rozhodnutí vo veci samej okresný súd opätovne rozhodne o trovách prvoinštančného konania a v súlade s § 396 ods. 3 CSP a § 58 CMP rozhodne o náhrade trov tohto odvolacieho konania.

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).
Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 1, 2 CSP).
Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).
Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).
Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).
Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej

strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).